

[Ole Vig Jensen]

forslag, som i al deres enkelthed lyder, at man pr. 1. januar 1990 skal nedlægge Hovedstadsrådet, amtskommunerne og statsamterne, uden at man har gjort sig rimelige, kvalificerede overvejelser om – endsige fremsat forslag om – hvordan det skulle føres ud i praksis.

Jeg mener, at det er en skærpende omstændighed, at der er tale om lovforslag og ikke beslutningsforslag, og alene af den grund vil Det Radikale Venstre ikke kunne støtte de tre forslag.

Jeg må til gengæld sige, at når det gælder spørgsmålet om Hovedstadsrådet, gør også Det Radikale Venstre sig overvejelser om, om ikke tiden er inde til at ændre den gældende struktur. Jeg tror, at hensigten med etableringen af Hovedstadsrådet i sin tid var rigtig i forventning om, at det blev et overordnet organ, der var dynamisk og styrende på de områder, hvor der var fælles opgaver at løse inden for hovedstadsområdet, men man må jo nok erkende, at sådan er det ikke gået.

Vi ved jo også, at opgaver siden er lagt ud i overensstemmelse med, hvad et bredt flertal i Folketinget adskillige gange har ønsket, nemlig at lægge så mange opgaver som muligt tættest muligt ud til borgerne. Vi ved, at sygehusvæsenet i dag administreres af amtskommunerne, og at vi i forbindelse med frikommuneforsøgene har givet mulighed for, at miljøopgaverne kan løses i amterne.

Tilbage er nu, som også nævnt af andre, to – ganske vist også vigtige – områder, den kollektive trafik og regionplanlægningen. Det må være muligt i et fælles organ af en anden og mindre bureaukratisk karakter at få løst de opgaver, som er fælles i hovedstadsområdet.

Jeg har forstået på indenrigsministeren, at regeringen gør sig overvejelser om at fremsætte forslag til ændringer på dette område, og Det Radikale Venstre vil afvente, hvad det indebærer, idet vi i øvrigt som sagt selv har gjort os vore overvejelser.

Jeg mener, det er rigtigt ved denne lejlighed at sige, at netop under indtryk af, at her er en udvikling i gang, der vil kunne få indflydelse på fremtiden, så vil det være klogt af Hovedstadsrådet også at give den melding, at man, når det gælder ansættelsespolitikken og personalepolitikken, er opmærksom på, at der kan forventes ændringer inden for et overskueligt tidsrum.

Når det gælder forslaget om at ophæve amtskommunerne, kan Det Radikale Venstre ikke støtte forslaget som allerede meddelt. Det er ikke, fordi vi ikke har været kritiske over for amtskommunerne. Vi har her fra Folketingets talerstol også udtrykt vor utilfredshed med, at amtskommunerne ikke på områder, hvor de havde ansvaret, løste opgaverne på tilfredsstillende måde. Omvendt ligger der opgaver i amtskommunerne i dag, som skal varetages, og som vi tror på at amtskommunerne kan varetage.

Vi har da også med tilfredshed set, at den aftale mellem regeringen og Det Radikale Venstre, som førte til nedsættelse af Lotz-udvalget, har medført, at der nu foreligger et stort antal forslag og ideer til, hvordan man kan ændre den bestående opgave- og byrdefordeling mellem kommuner og amtskommuner, som lægger op til at give bedre styringsmuligheder, giver muligheder for at lette udgiftspresset, og mere kunne føjes til.

Hertil kommer de forsøg inden for frikommuneområdet – og vi håber, at der bliver flere i de kommende år – som kan sikre, at vi fremover stadig får en hensigtsmæssig fordeling af opgaver mellem først og fremmest kommunerne og amtskommunerne, og at amtskommunerne vil være i stand til at løse deres opgave på en tilfredsstillende måde.

Når det gælder statsamterne, så deler jeg den opfattelse, som de fleste ordførere her har givet til kende, at de opgaver, der i dag er tillagt statsamterne, løses bedst dér. Det gælder først og fremmest tilsynsopgaven, som vi også er tiltalt af er placeret et sted, hvor man har et rimeligt lokalkendskab – og det må man sige, at det har statsamterne – i modsætning til det, som forslagsstillerne gør sig overvejelser om, nemlig at det skulle være i Indenrigsministeriet.

Når det gælder de familieretlige sager, har vi også den opfattelse, at det er meget vigtigt, at der netop er muligheder for administrative løsninger af de opgaver, der knytter sig til dem, sådan at man ikke er henvist til at gå den ofte mere besværlige og langsomme vej gennem civilretlig afgørelse.

Vi kan altså ikke støtte de fremsatte forslag, men har i øvrigt forventninger om, at både overvejelserne omkring Hovedstadsrådet og Lotz-udvalgets betænkning vil give anledning til, at vi får løst nogle af de problemer, som er helt synlige på disse områder i dag.